

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Право» та «Правоохоронна діяльність»)

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Нотаріат в Україні»**

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Право»

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр з права

Затверджено на засіданні циклової комісії професійної
та практичної підготовки
(спеціальність «Право» та «Правоохоронна діяльність»)
Протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

Івано-Франківськ, 2026

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Нотаріат в Україні
Рівень вищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Викладач (-і)	Блаженко Тетяна Володимирівна
Контактний телефон викладача	0976909162
Е-mail викладача	tetiana.blazhenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно з графіком. Можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Розкривається характеристика інституту нотаріату як органу безспірної цивільної юрисдикції, висвітлюються питання організації та функціонування нотаріату, сутність та значення нотаріальної діяльності. Аналізується зміст і значення принципів нотаріального процесу. Окреслюється коло суб'єктів нотаріального провадження, визначаються їх права й обов'язки. Послідовно через стадійність розглядається загальні правила вчинення нотаріальних дій, а також аналізуються особливості вчинення окремих видів нотаріальних дій. Також важливою умовою успішного засвоєння студентами змісту основних положень є не тільки ознайомлення з системою законодавства, а й формування навичок практичного опрацювання нормативних актів, дослідження динаміки їх зміни та оновлення.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання організації та здійснення нотаріальної діяльності, вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до розуміння змісту нотаріального процесу, вироблення основних умінь і навичок застосування нотаріального законодавства, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності правника. Завдання: - формування системи теоретичних знань про інститут нотаріату, його змістовне наповнення; - визначення актуальних проблем інституту нотаріату та напрямів сучасних наукових досліджень цього інституту; - засвоєння здобувачами вищої освіти основних категорій та інститутів нотаріального права; - оволодіння навичками тлумачення правових норм та практичного їх застосування при вчиненні конкретних нотаріальних дій, - вивчення специфічних правил нотаріальної процесуальної форми, - опанування організаційних засад системи нотаріату, - набуття знань та вмінь щодо процедури вчинення нотаріальних дій; - визначення системи суб'єктів нотаріального процесу, їх прав та обов'язків як змісту нотаріальних процесуальних правовідносин; - аналіз і дослідження прикладних проблем здійснення нотаріальної діяльності; - наведення характеристики нотаріального процесу, аналіз його структури, визначення стадій та видів нотаріального провадження.	

4. Програмні компетентності та результати навчання			
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК-2. Здатність вчитися, здобувати нові знання, уміння, у тому числі в галузі відмінній від професійної.			
ЗК-3. Здатність критично оцінювати й переосмислювати власний і чужий досвід, аналізувати свою професійну і соціальну діяльність.			
ЗК- 4. Здатність до креативності та системного мислення.			
Фахові компетентності спеціальності (ФК)			
ФК-9. Сучасні уявлення про суб'єктів правовідносин, поняття та видів об'єктів.			
ФК-10. Базові знання із застосування на практиці основних форм реалізації захисту прав та інтересів; уявлення про підстави, умови та межі правової відповідальності.			
ФК-12. Здатність орієнтуватися в системі права, визначати та аналізувати структуру юридичних норм.			
Програмні результати навчання (ПРН)			
ПРН-1. Здійснювати підготовку та оформлення юридичної документації.			
ПРН-4. Здійснювати аналіз нормативно-правових актів та їх систематизацію.			
ПРН-5. Надавати в межах компетенції консультації з юридичних питань.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		20	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		52	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / обов'язкова
4	08 Право	4	обов'язкова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Тема 1.Нотаріат в Україні.	2	2	2
Тема 2. Державні нотаріальні контори і державні нотаріальні архіви	2	2	5
Тема 3. Державні нотаріальні контори і державні нотаріальні архіви	2	2	5
Тема 4. Повноваження щодо вчинення нотаріальних дій	2	2	10
Тема 5. Правила вчинення нотаріальних дій	2	2	5
Тема 6. Посвідчення угод. Вжиття заходів до охорони спадкового майна	2	2	5
Тема 7. Видача свідоцтв	2	2	5
Тема 8.Посвідчення фактів та інші нотаріальні дії	2	2	5
Тема 9. Прийняття документів на зберігання	2	2	5

Тема 10. Застосування законодавства іноземних держав	2		5
Разом за семестр:	20	18	52
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: 1.Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 2.Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає виконання всіма студентами письмової контрольної роботи		
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою.		
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.		
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована (усна, письмова, з використанням платформи http://www.d-learn.pu.if.ua).		
7. Політика навчальної дисципліни			
1. <i>Письмові роботи</i> : студенти виконують одну контрольну роботу, письмові завдання, винесені на самостійну роботу, письмові експрес-завдання на семінарських заняттях, а також розв'язують тестові завдання з використанням платформи для дистанційного навчання http://www.d-learn.pu.if.ua/ .			
2. <i>Академічна доброчесність</i> . Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ .			
3. <i>Відвідування занять</i> . Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського			

національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від 13 жовтня 2023р. № 830. <https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2023/10/redaktsiia-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu-u-vidokremnomu-strukturnomu-pidrozdili-1.pdf>

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Нотаріат : підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова ; Харків : Право, 2019. – 416 с.
2. Баранкова В. Принцип обґрунтованості нотаріальних актів. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2021. № 51, С. 88 – 91; 1. Баранкова В. Законність нотаріальних актів. Право і суспільство. 2021. № 4. С. 28 – 34; 9 2. Баранкова В. Витребування відомостей і документів, необхідних для вчинення нотаріальної дії. Юридичний науковий електронний журнал, 2021, № 7, с. 50-54;
3. Баранкова В. Цивільне судочинство і нотаріат/ У кн.: Liber amikorum Вячеслав Комаров/ упоряд. Т.Комарова: за ред.. Т.Комарової. – Харків: Право, 2020. – 1192 с. С. 993 – 1003;
4. Баранкова В.В. Процесуальні особливості справ щодо відшкодування шкоди, заподіяної нотаріусами // Юридичний науковий електронний журнал, 2020, № 4 (www.lsej.org.ua.);
5. Баранкова В.В. Предмет доказування у справах про відшкодування шкоди, заподіяної нотаріусами/ Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія», 2020, № 1, С. 21 – 27;
6. Баранкова В.В. Судовий розгляд справ щодо відшкодування шкоди, заподіяної нотаріусами// Мала енциклопедія нотаріуса, 2020, № 4, с. 109 – 124;
7. В.В.Комаров, В.В.Баранкова. Нотаріат України та перспективи його розвитку/ Право України. 2020, № 9, с. 43 – 61;
8. Баранкова В.В. Визнання недійсними нотаріально посвідчених правочинів та нотаріальних актів / Мала енциклопедія нотаріуса. 2019. №4, с. 8 – 26;
9. Баранкова В.В. Оскарження нотаріальних дій як складова системи судового контролю за нотаріальною діяльністю. Мала енциклопедія нотаріуса. 2018. № 4 (100). С. 86 – 100;
10. Баранкова В.В. Судовий розгляд справ, пов'язаних із нотаріальною діяльністю (частина 2)// Мала енциклопедія нотаріуса. Х., 2015. № 3 (81). – С. 94 - 107;
11. Баранкова В.В. Оскарження нотаріальних дій або відмови у їх вчиненні. Право та управління. 2018. № 2 (31), том 1, с. 49 – 56; 10;
12. Баранкова В.В. Предмет судового розгляду у справах про незаконність нотаріальних дій. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». 2018. № 3. с. 80 – 85;
13. Баранкова В.В. Оскарження нотаріальних дій як складова системи судового контролю за нотаріальною діяльністю. Мала енциклопедія нотаріуса. 2018. № 4 (100). С. 86 – 100;
14. Коломієць Я.Л. Види контролю за нотаріальною діяльністю. Матеріали круглого столу, присвяченого 105-й річниці від дня народження видатного вченого у галузі цивільного процесуального права, доктора юридичних наук, професора Семена Юлійовича Каца (м. Харків, 15 грудня 2020 р.) : збірник тез / за ред. проф. К. В.

Гусарова. – Харків : ТОВ «Оберіг», 2020. С. 74-77;

15. Коломієць Я.Л. Поняття «безспірність заборгованості» при вчиненні виконавчого напису нотаріусом у судовій практиці. Науковий вісник публічного і приватного права. Збірник наукових праць. Випуск 5. К.: Науково-дослідний інститут публічного права. 2020. С. 71-78;
16. Череватенко І. М. Нотаріальне провадження щодо посвідчення безспірних прав / І. М. Череватенко. – Харків : Право, 2017. – 200 с.

Допоміжна:

1. Нотаріат в Україні. Київ, видавництво Юрінком Інтер, 2000
2. Нотаріат та нотаріальний процес. В.В. Комаров, В.В. Баранкова, посібник для студентів юридичних навчальних закладів, Харків, видавництво «Консум», 1999
3. Вісник нотаріальної практики: закони і законодавчі акти/ Кіровоградське відділення Української нотаріальної палати. - Кіровоград, 1997.
4. Гулевська Г.Ю. Правова природа нотаріату та нотаріальної діяльності як об'єкт державного регулювання в Україні: теоретичний та практичний аспект // Влада. Людина. Закон. – 2003.-№12.
5. Гулевська Г.Ю. Актуальні питання реформування системи державного регулювання нотаріальної діяльності в Україні // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. Спецвипуск.-2002.- №1. современных условиях // Государство и право. - 2001. -№ 1.
6. Єрух А. М. Практичний курс нотаріату: Зразки нотаріальних документів. Роз'яснення. Коментарі/ А. М. Єрух, Ю. М. Козьяков; Київська міська палата приватних нотаріусів . - К.: Істина, 2006.
7. Єрух А. Довідник нотаріуса/ Алла Михайлівна Єрух, Юрій Миколайович Козьяков, Наталія Володимирівна Круковес. - К.: Істина. – 2000. - Вип. 4: Загальні питання вчинення нотаріальних дій/ Ред. С. Р. Станік. - 2002.
8. Комаров В. Законодавство про нотаріат: очікувані зміни //Право України. - 2003. - № 11.
9. Комаров В. Новелізація нотаріального законодавства //Юридичний Вісник України. - 2007. - № 15.
10. Медвідь Ф. Нотаріальний процес в Україні: Навчальний посібник/ Федір Медвідь, Володимир Усенко, Ярослав Медвідь,; За ред. Ф. Медвідя,. - К.: Атіка, 2006.

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач

Тетяна БЛАЖЕНКО

